

## Övjük értékeinket - VIII. rész

## Félve a kellemetlenségtől

A személyes tárgyainktól való megfosztottság nehezen elviselhető érzése után rögtön következnek a kellemetlen érzések sorában az, ha azt látjuk, hogy valaki vagy valakik a közterületet rongálják. Szomorú dolog azt tapasztalni egy szombat vagy vasárnap reggel, hogy éjszaka kitorították a facsemétét, felborították és eltört az utcai szemégyűjtő, betörték a múzeum ablakát, bezúzták a fahíd világító testjeinek üvegét. Ilyenkor a feltörő sóhajok legtöbbször azzal a kérdéssel érnek véget: Hol vannak ilyenkor a rendőrök? Ezt kérdeztük mi is Varga Andrásról a Szarvasi Rendőrkapitányság rendőrszázadosától, akin látszik; nem először találkozik az efféle számonkérésrel.

- A kapitányság illetékességi területéhez tartozik Szarvason kívül Békésszentandrás, Kardos, Hunya, Örménykút, Gyomaendrőd, Dévaványa és Ecségfalva. Belátható, hogy nagy a terület, nem lehet ott mindig mindenütt a járőrünk. Ennek ellenére előfordul, hogy ott voltunk éppen egy kukaborogatásnál vagy telefonfülke rongálásnál. A garázdaság illetve a rongálások azok a bűncselekmények, melyek felderítésében sokat tehetnének az állampolgárok.

- *Hogyan? Nem hiszem, hogy egy átlagos járókelő venné a bártorságot, hogy megszólítson egy öt-hat tagú, erős, ámbár enyhén illuminált fiatalemberből álló csoportot, akik éppen "virágot szednek" a Főtéren.*

- Megerősítem, hogy nem szerencsés a rosszallásukat kifejezni ilyen helyzetben, mert nagy valószínűséggel nem vennék jónéven a megszólítottakat és nem tetszésüket így vagy úgy alighanem ki is fejeznék. Azt tanácsolom ilyen

esetben, hogy hívják a rendőrséget az ingyenes 107-es számon, vagy mobiltelefonokról a 112-es számat. Az is fontos lenne, hogy a bejelentő maradjon a helyszínen, mert a bizonyítási eljárás során szükség lehet a vallomására.

- *Ez sem különösebben megnyugtató dolog. Nyilván nem csak a bejelentő látja a randalírozókat, hanem fordítva is. Ha még azt is látják, hogy a kitérő rendőrökkel beszélget az illető, akkor szintén számíthat retorzióra.*

- Tény, hogy a bejelentőnek nem csak a rendőri kihallgatáson kell résztvennie, hanem később, a bíróságra tanúként is beidézik, mivel a szabéliségre alapuló büntetőjogunk megkívánja, hogy személyesen, szóban tegyen tanuvallomást.

- *A kör ezzel bezárul. A rendőrség nem lehet ott mindenütt, az egyszerű járókelő pedig fél elválni azokat a kellemetlenségeket, amivel a bejelentése járhat. A randalírozók meg randalíroznak.*

- Sajnos az utóbbi években tényleg egyre többször tapasztaljuk, hogy a rongálások szemtanúi vagy letagadják, hogy bármit láttak, hallottak volna, vagy pedig elmesélik a történeteket, de előre kikövik, hogy ők nem írnak alá semmit, nem tanúskodnak. Persze ahány eset annyi féle. A fentiek nem jelentik azt, hogy sohasem jutnak el a büntetésig azok, akik a közterületet rongálják. Sokszor vannak a rendőrség segítségére ilyen esetben a polgárok, gyakran előfordul, hogy az ő észlelésük nyomán sikerül az ilyen cselekményeket megszakítani, illetve felderíteni.

**K. Zs.**  
A sorozat az Országos Büntetőeljárás Tanács pályázati támogatásával készült.

## Kék hírek

- Nem sikerült betörnie a Jókai utcai lakótelep egyik lakásába annak az ismeretlen tettesnek, aki ellen lopás kísérlete miatt indított eljárást a Szarvasi Rendőrkapitányság. A betörő előbb sikeresen törte fel a bejárati ajtó hengerzárát, arra azonban valószínűleg nem számított, hogy az ajtón még hevederzár is van. A megsokasodott "feladatok" közben valószínűleg megzavarták, így dolgvégezetlenül távozott a helyszínről.

- **Elkérte és nem adta vissza az éppen akkor vásárolt mobiltelefonját egy szarvasi lakosnak egy másik szarvasi. Az eset a telefonkészülék forgalmazó üzlet bejárata előtt történt augusztus 3-án. A feljelentő elmondta, hogy a tettes a telefonnal ismeretlen helyre távozott.**

## Mentőhelikopter vitte a sérült csecsemőt

Több súlyos sérültje volt annak a közúti balesetnek, mely Szarvas közelében történt szombaton. A Csongrád Megyei Rendőrfőkapitányság sajtóreferensétől megtudtuk, hogy Szarvasról Szentés felé tartott egy Polski Fiat 126-os személygépkocsi, melyben egy család utazott: egy 26 éves férfi, a 20 éves felesége valamint 11 hónapos gyermekük. A baleset akkor történt, mikor a személyautó irányjelzés után balra akart kanyarodni Eperjes felé, mert ebben az időben már megkezdte előzni őket a mögöttük haladó Fiat Ducato. A baleset helyszínére elsőként a szarvasi mentőállomás kocsija érkezett. Roszik Máttyás mentőtiszt kérdésünkre elmondta, hogy a személygépkocsi egyik felénél utasa beszurolt, a másik kiestett az autóból, mindketten súlyos sérüléseket szenvedtek. A személyautóban utazó 11 hóna-

- **Összesen 175 ezer forint kárt okoztak a tolvajok egy a békésszentandrási Harcsási üdülőszalonon lévő hétfégi ház tulajdonosának. A telekről kerti szerszámokat - láncfűrész, sövénynyíró - és még egy tőrakajakt is elvittek.**

- **A levett ruhák alól lopták el két furdőzőnek a mobiltelefonját ismeretlen tettesek Gyomaendrődön a Liget Fürdőben míg azok a medencében hűsítették magukat. Az okozott kár összesen 49 ezer forint.**

- **Bankjegykiadó automatát rongáltak meg Békésszentandráson. Az ismeretlen tettes egy követ akarta jobb belátásra bírni a neki nyilván nem engedelmességet automatát. Tettével 300 ezer forint kárt tett a berendezésben.**

pos csecsemő ügynevezett politratizált állapotban volt, koponya-, mellkasi-, hasi- és végtag sérülést szenvedett. A szarvasi mentőtiszt rögtön szólt, hogy riasszák a balesettől a szarvasi mentőállomáshoz hasonló távolra tartózkodó szentesi rohamkocsit is, akik a sérülésekről informálódva azonnal értesítették a Szegeden szolgálatot teljesítő mentőhelikoptert. Mint Roszik Máttyás elmondta, a központi irányítócsoporthoz bejelentett főorvosa intézkedett a mentőhelikopter elindításáról. A szarvasiak után 8-10 perccel érkeztek meg a szentesi mentők, utánuk 4-5 perccel pedig a mentőhelikopter is a helyszínre ért és a Szegedi Gyermekklinika intenzív osztályára szállította a csecsemőt. A felhívást a Szentesi Kórház sürgősségi baleseti osztályára vitték.

**K. Zs.**

## Fiatalok Egészségkultúrája

## Biztonságos

## szórakozóhelyek program

Veszélyek a fiatalok szempontjából a táncos szórakozóhelyeken az illegális drogok kipróbálásának, használatának fokozott valószínűsége, a legális /alkohol/ és illegális drogok használatából eredő egészségügyi és szociális ártalmak. A fiatalok pszichostimuláns droghasználata elsősorban, vagy kizárólagosan a kikapcsolódáshoz, a hétfégi szórakozáshoz, táncoláshoz kapcsolódik. Többségük nem függő és nem észlel krónikus fizikai, vagy pszichoszociális problémákat. Ily módon többségük nem keres kapcsolatot a kezelőhelyekkel. Ugyanakkor esetükben is kialakulhatnak jelentős, akut kockázati helyzetek, s fennáll a problémás használat kialakulásának veszélye.

A Biztonságos Szórakozóhelyek Program szolgáltatásai:

- Információnyújtás és tanácsadás a drogról, hatásokról, veszélyeiről,
- Információnyújtás és tanácsadás a biztonságosabb szexről,
- Információs nyomtatványok terjesztése,
- Övszerek szétosztása,
- A testi, vagy lelki egészségi problémákkal küzdő fiatalok támogatása,
- Együttműködés a szervezők-

kel, valamint az engedélyező hatóságokkal a biztonság és az egészség témakörében,

• Chill-out szoba /egy olyan „szoba” a szórakozóhelyen belül, amely dekoráció, világítás, zene tekintetében a fiataloknak pihenőhelyül szolgál, mint félhomály, halk zene, jó levegő, stb./

• Ingyenes ivóvíz.

A következők szám előtt még egyszer röviden összefoglalom, amit a kábítószerrel illik és érdemes tudni mindenkinek:

1. A kábítószer önmagukban is veszélyesek.
2. A különböző kábítószer keverése nagyon veszélyes.
3. Az egyes kábítószer hatása egyénként is változik.
4. Kábítószer hatása alatt nagyobb a baleseti veszély.
5. Egyes szerek megnövelik a szexuális vágyat.
6. A legtöbb kábítószer szennyező.
7. Nem lehet megállapítani, hogy a kábítószer mit tartalmaz.
8. Életveszélyes, vagy gyanús esetekben mindig orvost kell hívni.
9. A kábítószer fogyasztását a törvény súlyosan bünteti.

**Kovács Szilvia**  
**Ilfűségi védőnő**

## Ismét köszönik

A Szarvasi Történelmi Emlékút Közalapítvány Kuratóriuma ismételen köszöni (lásd: Szarvas és Vidéke Hetilap 30., 31. számait) mindazon természetes és jogi személyeknek adományát, akik az "Újrateremtési Emlékű" felállításához hozzájárultak. Adományukat július 24. után írták jóvá az alábbi adakozóknak:

*Dr. Görgő Pálné Szarvas, Kossuth u. 38.*

*Melegry-13 Kft. Szarvas, Rákóczi u. 6/1.*

*Szarvasi Szlovákok Kulturális Köre Szarvas.*

## Száz ezer csomó egy négyzetméteren

A békésszentandrási kézi csomózású perzsaszőnyegeket hosszú évtizedek óta ismerik nemcsak Magyarországon, de határainkon túl is. A Windsori kastélytól a washingtoni Fehér Házig sok-sok külföldi középület díszítenek ugyanis a sokszínű, változatos mintájú perzsaszőnyegeket. A rendszerváltásig ezek a termékek a Szőnyegszövő és Háziipari Szövetkezetben készültek. A cég felszámolása után örökségét az Art-Kelím Békésszentandrási Szőnyegszövő és Kereskedelmi Kft vette át, ma ők készítik a híres szentandrási szőnyegeket.



- Az egykori szövetkezet profiljának egy részét megtartottuk, de mellette új tevékenységeket is bevezettünk - mondja Czuczai Ernő, az Art-Kelím Kft igazgatója, aki korábban (1979-től egészen a felszámolásig) a Szőnyegszövő és Háziipari Szövetkezet elnöke volt. - Ami megmaradt, az a kézzel szövött gyapjúszőnyeg (un. Torontáli szőnyeg), valamint a kézi csomózású perzsaszőnyeg készítése. Mivel azonban ez a kézi munka önmagában ráfizetéses a cég számára, ezért más tevékenységi területekkel is foglalkoznunk kell. Három ilyen új terület van: szőnyeg konfekcionálás, mintakollektív készítése szőnyeggyártással foglalkozó cégek számára, valamint

maradék padlószőnyegek feldolgozása.

- *Hogyan készülnek a híres szentandrási perzsaszőnyegek?*

- Igen kemény munkával, s emiatt a fiatalok körében nem igazán van munkaerő-utánpótlás. A kézi csomózás meglehetősen sok időt igényel, hiszen például egy négyzetméter szőnyeg elkészítéséhez száz ezer csomót kell kötni. Egy dolgozó egy műszak alatt pedig jó esetben nyolcezer csomót köt, ebből gondolom már látható, miért ráfizetéses ez a profil. Mégis foglalkoznunk kell vele, s szívesen is tesszük, hiszen a cég hírnevét ez a fajta szőnyeg adja.

- *Miről ismerhetők meg a szentandrási szőnyegek, mi-*

*lyen jellemzőik vannak?*

- A mi perzsaszőnyeink jelentősen eltérnek a Közép-Kelet-i és a Közel-Kelet-i szőnyegektől. Sokkal színesebbek, mintásabbak, rajzosabbak azoknál. Mi a kimondottan nagyméretű perzsaszőnyegek gyártására specializálódunk, azt hiszem ennek is köszönhető, hogy meg tudunk maradni a piacon. Kevés helyen van a világon olyan széles szővőszék, amilyen nálunk van. Öcsödi telephelyünkön ugyanis egy nyolc és fél méter széles szővőszékünk van, melyen egyszerre nyolc asszony dolgozik. Ezen a szővőszéken készültek a fővárosi Operaházban látható szőnyegek, s itt csomózzák most azokat a szőnyegeket is, melyek hamarosan a Parlamentbe illetve a Sándor Palotába kerülnek.

- *Gondolom, bőven vannak azért egyéni megrendelők, vásárlók is, akik lakásukat szeretnék díszíteni ilyen kézi csomózású szőnyeggel.*

- Sőt, inkább azt mondanám, hogy perzsaszőnyeink és Torontáli szőnyegeknek nagyobb részét egyéni megrendelésekre készítjük. A megrendelésekre (fotók alapján, illetve a vevő által előre megrajzolt elképzelés alapján) lehetőség van egyrészt itt Békésszentandráson, másrészt Budapest VII. kerületében, a Dohány u. 3. szám alatt találha-

tó szőnyeg- és falikárpit mintaboltunkban.

- *Hány dolgozót foglalkoztat jelenleg az Art-Kelím Kft?*

- Cégünkben 130 ember dolgozik, s ezzel Békésszentandráson legtöbb alkalmazottat foglalkoztató vállalkozása vagyunk. Büszkén mondhatom, hogy nálunk nem nagy a fluktuáció, sokan hosszú évek óta dolgoznak itt. A 130 emberből 15-en foglalkoznak kézi csomózással. Árbevételünk túlnyomó része azonban nem a kézi szőnyeggyártásból, hanem az egyéb profilokból származik. Szőnyeg konfekcionálással, illetve mintakollektív-készítéssel egy német partnerrel együttműködve, elsősorban német piacra dolgozunk. Másik, korábban már említett tevékenységünk keretében Nyugat-Európából hozunk be maradék padlószőnyegeket. Ezekből lábtörőket, furdőszoba-szetteket készítünk, melyeket azután elsősorban multinacionális cégeknek, bevásárlóközpontoknak adunk el. Ezek a profilok biztosítják tehát cégünk számára a profitot, s ezzel együtt a lehetőséget arra, hogy a kézi csomózású szentandrási szőnyegek gyártásával továbbra is foglalkozni tudjunk, akkor is, ha az önmagában nem nyereséges.

- *Aki Békésszentandrára jön szőnyegét vásárolni, az nemcsak kézi szövésű szőnyegek, hanem padlószőnyegek között is válogathat. S bár a padlószőnyegek ugyanúgy az egykori szövetkezet telephelyén találhatóak, mint a perzsaszőnyegek, előbbieket forgalmazásával azonban mégis egy másik cég foglalkozik. Hogy is van ez?*

- A belga és holland im-



**Mrena Mária 34 esztendeje, 1968. óta végzi ugyanazt a munkaműveletet: csomózza a szentandrási perzsaszőnyegeket. Nehéz lenne kiszámolni, vajon hány csomót kötött már életében...**

portból származó padlószőnyegek forgalmazásával egy másik cég, az 1990-ben létrehozott HMK /Háztextília és Mintakártya Készítő) Kft kezretén belül foglalkozunk. A HMK profija a szőnyegkonfekcionálás, mintakártya-készítés és az említett import padlószőnyegek forgalmazá-

sa. Ezt a feladatot jelenleg húsz alkalmazottal oldjuk meg. A közvetlen import miatt a padlószőnyegeket viszonylag alacsony áron tudjuk kínálni. Ezt "díjazták" is vevőink, hiszen nagyon sokan a szomszédos megyékből is hozzánk jönnek szőnyegét vásárolni. (X)

AUGUSZTUS 31-IG AZ ART-KELIM KFT  
EGYES, KÉSZÁRU-RAKTÁRON LÉVŐ  
TERMÉKEI 30%-OS ÁRENGEDMÉNNYEL  
VÁSÁROLHATÓK MEG  
BÉKÉSSZENTANDRÁSON,  
A SZENT ANDRÁS U.2. SZÁM ALATT

**art-kelím**  
BÉKÉSSZENTANDRÁS

**Békésszentandrási Szőnyegszövő és Kereskedelmi Kft.**  
5561 Békésszentandrás, Szent András u. 2.  
Tel: 36 66/218-922 Tel/Fax: 36 66/218-196  
**Kereskedelmi iroda és bemutatóterem**  
1077 Budapest, Dohány u. 3 • Tel: 36 1/269-6597